

Nagovoril ukrajinski parlament danes 19 november 2024, na 1000. dan vojne

Volodymyr Zelenskyy / Володимир Зеленський @ZelenskyyUa ua

Objavljeno na X <https://x.com/ZelenskyyUa/status/1858868300815491341>

Volodymyr Zelenskyy / Володимир Зеленський @ZelenskyyUa ua 1/4

Danes, na 1000. dan vojne, sem nagovoril ukrajinski parlament in poudaril, da ne trgujemo z našo suverenostjo, varnostjo ali prihodnostjo. Ukrajina se ne bo odpovedala pravicam do svojega ozemlja in ne bomo dovolili, da bi naš narod izkoriščali v nikogaršnjih političnih bitkah.

-

Ukrajinci so prestali 1000 dni te vojne. Niso se zlomili. Niso se predali. Niso izgubili svoje državnosti. To je dosežek našega naroda - dokaz moči milijonov ljudi. Vsak Ukrajinec si zasluži hvaležnost.

-

Včeraj sem obiskal Pokrovsk, Kupjansk in položaje naših vojakov v bližini teh mest. Ta območja so že več mesecev pod velikim pritiskom. Tam in na sosednjih obrambnih linijah v regijah Doneck in Harkov je Rusija utrpela največje izgube v tej vojni.

-

Vsi vemo, zakaj sovražnik tukaj plačuje tako visoko ceno. Želi uničiti našo odpornost. Toda ukrajinska nepopustljivost od Kupjanska do Pokrovska in vse do Zaporozja postavlja temelje za pravičen konec te vojne.

-

Ta odpornost ne zadeva le naših vojakov. Nihče ne dvomi o njihovem junaštvu. Ponosni smo na vsakega ukrajinskega bojevnika, ponosni smo na ves naš narod. Toda zdaj potrebujemo odpornost celotne Ukrajine.

-

V odločilnih trenutkih - in ti bodo naslednje leto - si ne smemo privoščiti, da bi svet dvomil v odpornost celotne Ukrajine. V tej fazi vojne bo odločeno, kdo bo zmagal. Ali bomo premagali sovražnika ali pa bo sovražnik premagal nas, Ukrajince, Evropejce in vse po svetu, ki želijo živeti svobodno in ne pod vladavino diktatorja.

-

Ne gre le za posamezna mesta ali regije. V tej bitki gre za celotno Ukrajino, celotno Evropo, za red ali kaos za ves svet. Medtem ko svet čaka na Trumpov čudež, moramo mi delati - neutrudno, vsak dan. Kot celoten narod moramo okrepiti odpornost celotne naše države.

-

Zmaga je nemogoča v izolaciji. Le v enotnosti jo lahko dosežemo. To je vojna, ki odloča o usodi celotnega našega naroda. In nihče je ne bi smel in ne bo mogel rešiti namesto nas. Ukrajina je bila in bo neodvisna država z lastno usodo.

-

Ukrajina se bo sama odločila, kako bo živela. Ukrajina ima do tega pravico. Ukrajina si je to pravico zaslužila. Toda da bi to pravico uresničili, moramo zdaj vztrajati. Ne smemo se sesuti. Naj se sesuje okupator, ne mi. Potrebujemo notranjo odpornost.

-

1000 dni. Spremenili smo se. Popravili smo zgodovinske napake preteklih generacij, ki so se borile za ta narod. Nismo izgubili enotnosti. Nismo se obrnili drug proti drugemu. Zato nismo postali notranje šibki. Zato lahko premagamo Rusijo.

-

Enotnost se začne pri ljudeh. Žal so padli številni najmočnejši nosilci ukrajinske enotnosti in duha. Svoje življenje so dali za življenje Ukrajine. Vsaka takšna izguba nam je odvzela del utrditve, ukrajinske samozavesti.

-

Njihove žrtve dodajajo naši preobrazbi nepovratnost. Dolžni smo jim, da naredimo več in vztrajamo. Njihove izgube od vseh nas zahtevajo, da nadomestimo tisto, česar oni ne morejo več storiti.

-

Enotnost je prva točka našega notranjega načrta odpornosti. Brez enotnosti ne moremo doseči potrebnih rezultatov načrta zmage, ki je bil predhodno predstavljen našim partnerjem.

-

V vsaki vojni so stvari, ki jih lahko storijo le ljudje sami, da bi se izognili porazu, in stvari, ki zahtevajo enotnost z zavezniki. Zato potrebujemo dva dokumenta: kaj pričakujemo od sebe in kaj od naših partnerjev.

-

Naša notranja enotnost mora biti vedno dovolj močna, da bo združila naše partnerje. Svet lahko prezre posamezne glasove, ne pa celotnega naroda, ki ve, kaj hoče, sodeluje in doseže svoje cilje. Ukrajina je to dokazala.

-

Obstaja temeljna povezava med našo enotnostjo in tem, kako navdihuje enotnost drugih - zlasti v Evropi, Ameriki in drugod, od Argentine do Japonske. Ko smo se združili za našo obrambo, smo združili tudi druge.

-

Ukrajinska zastava je priznana po vsem svetu. Za njo ljudje vidijo moč. To ne bi bilo mogoče brez naše enotnosti. Brez nje Evropa ne bi postala tako močna pri zagovarjanju skupnih stališč in vrednot.

-
Še pred kratkim je bilo pogosto slišati, da EU ni sposobna obvladovati kriz ali trajnih izzivov. Vendar je EU preseгла pričakovanja, tako kot Ukrajina. Velik del tega uspeha je posledica naše enotnosti tukaj v Ukrajini.

-
Ob soočanju z izzivi 24. februarja 2022 nismo hoteli popustiti. Zato se Evropa vse bolj vidi kot globalni akter in si prizadeva za večjo avtonomijo. Nato je postal nepogrešljiv za vse v Evropi, ki si prizadevajo za svobodo in varnost.

-
Svet išče nove oblike sodelovanja. Ukrajina je ponudila svojo: Formulo miru, ki je združila 100 držav in mednarodnih organizacij. Zahvaljujem se vsem, ki so si za to prizadevali, in vsem, ki so jo podprli.

-
Zaradi naše enotnosti zdaj večina sveta bolje kot kdaj koli prej razume, da mir ni darilo ali dediščina - zanj se je treba potruditi in ta trud mora temeljiti na enotnosti. Dosegli smo najtesnejše vezi z EU in Natom v zgodovini naše neodvisnosti.

-
Vse potrebno za pogajanja z EU je pripravljeno, zato moramo delovati dinamično. Kmalu bomo zaključili postopek pregleda ukrajinske zakonodaje. Do začetka leta 2025 želimo začeti pogajanja o prvem sklopu, drugi in naslednji sklopi pa bodo sledili brez odlašanja.

-
Ukrajina mora postati najhitrejša država, ki se bo pridružila EU. Da bi to dosegli, morajo vsi v Ukrajini hitro ukrepati pri sprejemanju in izvajanju odločitev, ki bodo preoblikovale državo. Ključna načela in odločitve za te preobrazbe bodo opisane v razdelku o evrointegraciji v načrtu odpornosti.

-
Prav tako ključnega pomena za nas je pravica Ukrajine do članstva v Natu. Načrt za zmago se začne s takojšnjim povabilom Ukrajine v zavezništvo. To povabilo je politični korak, ne pa korak, ki bi temeljito spremenil varnostno okolje za partnerje ali za Ukrajino pomenil takojšnjo aktivacijo člena 5 Pogodbe o Natu.

-
Čeprav si naši ljudje zaslužijo prav to, če smo iskreni - kolektivno obrambo. Ukrajina vsak dan varuje kolektivni način življenja v Evropi, saj varuje pravico vsakega evropskega naroda do svobodnega in mirnega življenja s sosedi.

-
Ukrajina bo v Natu, če bomo še naprej sodelovali z zavezništvom kot enoten narod. Skupaj, kot en glas, nas ni mogoče zavrniti. Podpisali smo že 27 dvostranskih varnostnih sporazumov s partnerji, od katerih so skoraj vsi člani Nata. Podpirajo vstop Ukrajine v Nato.

-
Ti sporazumi dokazujejo, da nas od zavezništva ločuje le pomanjkanje politične volje. Naše partnerje bomo prepričali, naj bodo pogumni. To ni darilo Ukrajini, temveč popravek zgodovinske napake - napake, ki bi jo bilo treba rešiti že prej, da bi preprečili to vojno.

-

Ne trgujemo z našo suverenostjo, varnostjo ali prihodnostjo. Ne bomo se odpovedali pravicam Ukrajine do njenega ozemlja in ne bomo dovolili, da bi Ukrajino izkoriščali v političnih bitkah kogar koli. Na račun Ukrajine ne bo mogoče zmagati. Zmago lahko dosežemo le skupaj z Ukrajino.

-

Pri zagotavljanju pravic Ukrajine moramo ravnati modro. Ukrajina bo morda morala preživeti nekoga v Moskvi, da bi dosegla vse svoje cilje. Da bi v celoti obnovili ozemeljsko celovitost Ukrajine. Vendar se na informacijskem področju pogosto predstavlja nasprotno, kot da bi bilo del resničnosti. Toda medtem moramo braniti resnico in poskrbeti, da bo svet videl pravo resničnost.

-

Za zmago Ukrajina potrebuje informacijsko konsolidacijo. Pozivamo vse, ki cenijo svobodo govora, ki razumejo vpliv tehnološkega napredka na medije in ki vidijo ogromna sredstva, ki jih Rusija vlaga, da bi nas in svet razbila z dezinformacijami.

-

To se začne s konsolidacijo vladne komunikacije - za jasnost, pravočasnost in popolnost informacij. Močna informacijska enotnost bo okrepila čustveno odpornost Ukrajine in nam pomagala vzdržati izzive, s katerimi se soočamo.

-

Naša ustava in zakoni ne dovoljujejo volitev v času vojne in tega od Ukrajine ne zahteva nihče na svetu. Vendar pa so nekateri v Ukrajini tako željni oblasti, da dajejo prednost notranjemu političnemu boju pred preživetjem države.

-

Ukrajina najprej potrebuje pravičen mir, nato pa bomo izvedli poštene volitve. Nacionalni interesi morajo imeti prednost pred osebnimi ambicijami. Pravičnost je za Ukrajince bistvenega pomena. Na notranji ravni gre za to, da sami nosimo odgovornost. Navzven pa je treba zagotoviti, da bo Rusija odgovarjala za svojo agresijo.

-

Edini krivec za to vojno je Rusija. Putin je dal ukaz za njen začetek, njegov krog pa organizira njeno izvedbo. Ruska agresija uspeva zaradi dejanj in sokrivde številnih Rusov. Putin je ustvaril pogoje za poboje, vendar so Rusi tisti, ki izstreljujejo rakete in brezpilotna letala, napadajo ukrajinske položaje, mučijo ujetnike in vzdržujejo vojni stroj.

-

To ni delo enega norca v Kremlju - gre za kolektivno delo. Tudi odgovornost Rusije mora biti kolektivna. Njihovih dejanj ni mogoče preprosto pripisati državnim represiji ali propagandi. Odgovorni so vsi.

-

Vojna je del ruske kulture. Odgovornost mora biti kolektivna. Nihče v Rusiji ne more trditi, da je moralno nevtralen, ne da bi zavzel jasno stališče glede Ukrajine, Krima, Donbasa, naloga Mednarodnega kazenskega sodišča za Putina in sodišča za ruske vojne zločine.

-

Vsega, kar je Rusija storila v teh tisoč dneh, ni mogoče odpraviti s preprostim stavkom, kot je „ne vojni“. Potrebna je vrnitev k morali. Ne glede na to, kaj se bo v prihodnosti zgodilo z Rusijo ali njenimi ljudmi, Ukrajina potrebuje zanesljivo in celovito zaščito pred njimi.

-

Volodymyr Zelensky / Володимир Зеленський @ZelenskyUa UA 2/4

To mora postati še en temelj naše enotnosti - enotnosti, ki temelji na skupnih vrednotah. Kulturna suverenost je bistvenega pomena za državno suverenost Ukrajine. To je temelj, ki ga moramo ohraniti in okrepiti. Bistven je celovit pristop. Potrebujemo skupna pravna, komunikacijska in zagovorniška prizadevanja države in ukrajinske civilne družbe.

-

To vključuje: sodišče proti Rusiji, zaplembo ruskega premoženja, učinkovite sankcije, duhovno neodvisnost, kulturno diplomacijo, boj proti dezinformacijam, reformo državnih komunikacij in preoblikovanje institucij. Nič od tega ni mogoče brez sodelovanja s civilno družbo.

-

Državne odločitve morajo temeljiti na vrhunskem strokovnem znanju. Vzpostavili smo že oblike skupnega dela med vlado in družbo, vendar jih potrebujemo še več. Načrt odpornosti bo podrobno pripravljen ob sodelovanju civilne družbe, podjetij, kulturnih skupnosti, medijev in zagovornikov človekovih pravic.

-

Učinkovit primer takšnega sodelovanja je sistem elektronskih prenosov v naših oboroženih silah. Aplikacija „Army+“ je v prvih dneh delovanja omogočila že več kot 500 nakazil. Skupaj je aplikacijo uporabilo 410.000 vojakov, pri čemer je bilo vključenih 1.400 vojaških enot in obdelanih 25.000 poročil.

-

Ključne funkcije aplikacije „Army+“ vključujejo elektronska poročila, spletni učni modul in ankete za vojake. Obrambne sile pripravljajo tudi nov sistem napredovanja osebja - brez povezovanja činov s položaji. Ta sistem predstavlja, kako digitalizacija ne le racionalizira procese, temveč tudi gradi zaupanje med državo in družbo.

-

Poveljstvu obrambnih in varnostnih sil sem naročil, naj funkcionalnost sistema „Army+“ razširi na vse obrambne in varnostne sile, vključno z nacionalno gardo, s poudarkom na premestitvah.

-

Reforma upravljanja človeških virov v oboroženih silah in izmenjava najboljših praks v vseh enotah je osrednja naloga naše obrambne politike. Vsak poveljnik izpostavlja isto prednostno nalogo: osebje, usposabljanje in kadrovske popolnjevanje brigad.

-

Odkrito se moramo lotiti izzivov, povezanih z mobilizacijo, nedovoljeno zapustitvijo enote ali pomanjkanjem osebja. Težave je treba reševati in ne zamolčati, vzroke pa je treba ugotoviti in odpraviti.

-

Ministrstvo za obrambo in vojaško vodstvo morata imenovati vojaškega varuha človekovih pravic - zaupanja vredno osebo za družbo. To odločitev pričakujem kmalu. V obrambnih silah je treba vzpostaviti tudi zaupne mehanizme, s katerimi bodo vojaki lahko obravnavali kršitve pravic.

-

Ministrstvo za obrambo bi moralo uvesti tudi nov sistem službenih pogodb za državljane, mlajše od mobilizacijske starosti, ki želijo prispevati k obrambi Ukrajine. Te pogodbe bodo vključevale močne motivacijske spodbude.

-

Da pojasnimo, naša država ne znižuje mobilizacijske starosti. Namesto tega si prizadevamo za postopen prehod na vojsko, ki bo temeljila predvsem na pogodbah in ne na mobilizaciji.

-

Poglavja načrta za odpornost o frontnih črtah in oborožitvi bodo med najboljše, vendar bo velik del načrta ostal zaupen. Ti ukrepi vključujejo stabilizacijo frontnih linij, izvajanje potrebnih operacij na začasno zasedenih ozemljih in v Rusiji ter krepitev tehnoloških zmogljivosti naših sil.

-

Na najbolj intenzivnih frontnih območjih je zdaj do 90 % izgub sovražnikove opreme posledica brezpilotnih letal. FPV in drugi droni nadomestijo pomanjkanje artilerije. Zelo sem hvaležen tistim, ki proizvajajo, dobavljajo in usposabljaajo operaterje za brezpilotna letala.

-

Ta sektor, ki se je začel kot individualno prizadevanje za pomoč Ukrajini, je prerasel v sistemsko prednost. Vendar moramo še naprej spodbujati individualno vodenje in inovacije, da bomo v tehnološki tekmi z Rusijo ostali v ospredju.

-

Včeraj sem na fronti s poveljniki brigad razpravljajal o brezpilotnih letalih in inovacijah. Brigade se pogosto hitreje odzovejo na svoje potrebe, zato bomo povečali neposredno financiranje brigad za samostojno nabavo dronov.

-

Država zagotavlja precejšnje število brezpilotnih letal, veliko pa prispevajo tudi prostovoljci. Vendar pa brigade same pogosto najhitreje ugotovijo in izpolnijo svoje specifične potrebe.

-

Poveljnike na vseh ravneh naših obrambnih in varnostnih sil pozivam, naj prisluhnejo inovativnim idejam podrejenih, zaščitijo tiste, ki poganjajo tehnološki napredek, ter si izmenjujejo izkušnje najboljših čet in bataljonov v brigadah. Inovativnost in prilagodljivost sta ključnega pomena za ohranjanje naše prednosti. Vsak tehnološki korak naprej krepi našo sposobnost zaščite Ukrajine.

-

Ukrajina si že prizadeva za povečanje proizvodnje artilerije in streliva, tako samostojno kot v partnerstvu z zavezniki. Samo letos smo proizvedli več kot 2,5 milijona minometnih nabojev in artilerijskih izstrelkov kalibra od 60 do 155 mm, proizvodnjo pa še povečujemo.

-

Povečujemo tudi vse, kar je povezano z brezpilotnimi letali. Prihodnje leto bo Ukrajina izdelala vsaj 30 000 brezpilotnih letalnikov dolgega dosega. Zastavili smo si cilj, da bomo izdelali najmanj 3 000 manevrirnih raket in raket na osnovi dronov.

-

Tako kot smo dosegli letošnje cilje glede proizvodnje in dobave dronov, bomo te cilje v celoti dosegli tudi v prihodnjem letu. Ukrajinski vojaki že uporabljajo naše brezpilotnike FPV za sestrelitev ruskih izvidniških brezpilotnikov, raziskujemo pa tudi načine, kako z brezpilotniki FPV usmeriti napade na šahovske enote.

-

Kar zadeva naš raketni program, mnogi poznajo ukrajinske „Neptune“,

vendar smo zdaj razvili „Neptune dolgega dosega“. Že samo ime odraža njihovo poslanstvo in že so zadele svoje cilje. Ponosen sem na naše razvijalce in proizvajalce raket.

-

Skoraj vsak mesec obiščem naša obrambna podjetja. Ti obrati so seveda tajni, vendar želim, da veste, da se tamkajšnjim delavcem osebno zahvaljujem v imenu vseh Ukrajincev. Ne izdelujejo le orožja - varujejo neodvisnost Ukrajine.

-

Vendar samo povečanje proizvodnje ni dovolj. V tehnologiji moramo prehiteti Rusijo. Danes se pogosto odzivamo na njihove tehnološke rešitve; namesto tega jih moramo prisiliti, da se odzivajo na naše. To je osrednja ideologija poglavja „Orožje“ načrta za odpornost.

-

Da bi to dosegli, v Ukrajini uvajamo obliko „tehnološkega osebja“. Ta pobuda bo redno združevala najboljše strokovnjake in najbolj obetavne tehnološke zamisli. Prvo srečanje bo potekalo v začetku decembra.

-

Močan obrambno-industrijski kompleks je ključnega pomena za zagotavljanje neodvisnosti Ukrajine pri izbiri vojaške strategije. Izvajanje vojaških elementov načrta za zmago in načrta za odpornost bo zagotovilo resnično strateško odvracanje od Rusije.

-

Tudi brez jedrskega orožja lahko razvijemo konvencionalna orodja za odvracanje. Naše orožje bo vedno naše glavno jamstvo za varnost. V podporo temu gradimo zanesljivo finančno podlago, tako da domače naložbe usmerjamo v proizvodnjo orožja in privabljam tuje partnerje.

-

Danes se bom srečal z dansko predsednico vlade Mette Frederiksen, ki je prispela v Ukrajino, da bi nas podprla ob simboličnem 1000. dnevu vojne v polnem obsegu in poglobila naše sodelovanje. Danska je postala ena najzanesljivejših obrambnih partneric Ukrajine, za kar smo Mette vsi hvaležni.

-

Zahvaljujoč danskemu modelu je ukrajinski obrambno-industrijski kompleks iz partnerskih držav pritegnil že več kot 1 milijardo dolarjev, nedavno pa se je temu pridružila tudi Norveška. Našo obrambno industrijo moramo odpreti za polnopravna partnerstva.

-

Če lahko na primer skupaj z Združenim kraljestvom ali Združenimi državami Amerike letno proizvedemo na tisoče raket, so takšna partnerstva, tudi znotraj sektorja v državni lasti, bistvenega pomena. V Ukrajini zdaj deluje več kot 40 tujih obrambnih podjetij in več kot 600 domačih podjetij, ki so v obrambnem sektorju ustvarila 300 000 delovnih mest. To je zgodovinski dosežek za Ukrajino.

-

Vsi moramo biti hvaležni vsem ukrajinskim podjetnikom, vsem, ki ohranjajo in ustvarjajo delovna mesta v vseh sektorjih ukrajinskega gospodarstva. Kljub velikim vojnim izzivom ukrajinsko gospodarstvo ohranja svojo temeljno odpornost, vendar potrebuje novo gospodarsko politiko, ki bo temeljila na ključnih načelih.

-

Volodymyr Zelenskyy / Володимир Зеленський @ZelenskyyUa UA 3/4
čim večja podpora ukrajinskim podjetjem, lokalizaciji in domači proizvodnji. Ukrajinski proizvajalci potrebujejo večji dostop do trgov javnih naročil - vse, kar je mogoče izdelati v Ukrajini, je treba izdelati v Ukrajini in kupiti od ukrajinskih proizvajalcev.

-
Potrebna sta dosledna deregulacija in zaščita podjetniške svobode, kar se bo odrazilo v gospodarski rasti. Potrebno je postopno zmanjševanje deleža državne prerazporeditve BDP.

-
Zagotavljanje poslovne varnosti in zmanjšanje pritiska na podjetja s strani vseh državnih institucij, ki nadzorujejo dejavnosti, namesto da bi same ustvarjale dodano vrednost. Privlačnost ukrajinske jurisdikcije in sposobnost privabljanja naložb sta neločljivo povezani z zaščito vsakega zakonitega podjetja, ki deluje v državi.

-
Poštenost v odnosu med državo in podjetji. Prizadevamo si za čim večjo zakonito zaposlenost in zmanjšanje sive ekonomije, vendar tega ni mogoče doseči samo s silo. Namesto dodatnega pritiska so potrebne spodbude za preglednost.

-
Takšne gospodarske politike lahko vodijo k trajnostni rasti, ki zadostuje za zadovoljitev obrambnih potreb Ukrajine, in ohranjajo človeški kapital, saj Ukrajincem omogočajo, da uresničijo svoj potencial znotraj države. Močno gospodarstvo zahteva spoštovanje podjetništva in podjetnikov. Pri tem ne gre zgolj za gospodarske odločitve - gre za odločitve, ki oblikujejo prihodnost.

-
Drugi vidik gospodarske moči Ukrajine je sposobnost države, da izpolnjuje svoje socialne obveznosti, predvsem z davki in prihodki. Ta sredstva so neposredno povezana z obrambo in varnostjo. Z vsakim plačanim davkom se financirajo plače naših vojakov.

-
Čeprav se Ukrajina med vojno ne more v celoti financirati sama, smo zagotovili popolno finančno podporo za to in naslednje leto. Za obrambne in varnostne sile ni finančnih tveganj, ne glede na svetovne politične pretrese.

-
Vse plače in pokojnine bodo izplačane v skladu z zakonom. Za ljudi smo pripravili zimski podporni paket. Marca 2025 bodo pokojnine kot vsako leto indeksirane v skladu z inflacijo. Prihodnje leto bomo razširili državne programe v podporo podjetjem in potrošnikom. Program „5-7-9“ je na primer lani postal edini vir ugodnih poslovnih posojil, zdaj pa se je preusmeril k naložbenim ciljem.

-
Več kot 1.000 ukrajinskih proizvajalcev je kupilo novo opremo v okviru programa subvencij za podporo predelovalni industriji. Programa, kot sta „Made in Ukraine“ in „National Cashback“, podpirata domače proizvajalce in spodbujata ponos na ukrajinsko proizvodnjo.

-
Program „eOselya“ Ukrajincem ne pomaga le pri pridobivanju lastništva stanovanj, temveč spodbuja tudi povpraševanje po gradbenem materialu in delovni sili. Ponovno bo uveden tudi program „ePidtrymka“, ki bo koristil

milijonom Ukrajincev.

-

Izvajanje naše gospodarske strategije, ki se osredotoča na krepitev gospodarske svobode, zmanjšanje pretirane regulacije in okrepitev ukrajinskega podjetništva, bo znatno izboljšalo socialne zmogljivosti države in nacionalno blaginjo. Vse to se bo odražalo v razdelku „Denar“ načrta za odpornost.

-

Načrt odpornosti je sestavljen iz šestih dodatnih ključnih točk: Energija - To je najbolj zaupno poglavje zaradi zločinskih poskusov Rusije, da bi Ukrajino spravila v brezvetrje. Varnost - obravnava notranjo varnost v naših mestih in skupnostih. Skupnosti - posvečena je interakciji med državo in lokalno samoupravo.

-

Človeški kapital - osredotoča se na naše strateško poslanstvo ustvarjanja vseh potrebnih pogojev za življenje in razvoj Ukrajincev vseh generacij in okolij v Ukrajini. Kulturna suverenost - logična posledica rastoče baze človeškega kapitala v Ukrajini.

-

Politika junakov - zadnja točka povzema pot naše države in ljudi v 1000 dneh te vojne, hkrati pa vzpostavlja moralne temelje za prihodnost Ukrajine.

-

Teh deset točk načrta odpornosti bo skupaj z ustreznimi prilogami tvorilo prvo ukrajinsko doktrino - celovit načrt za vodenje naše države iz vojne v mir.

-

„Energija“ - življenjska sila vsakega sodobnega naroda in ključna točka načrta odpornosti. Zaradi varnostnih razlogov je o tem mogoče povedati še manj kot o frontah. Najpomembnejša stvar: hvaležnost. Vsaki remontni ekipi, vsakemu delavcu v ukrajinskih energetskih podjetjih in vsem po svetu, ki pomagajo Ukrajini premagati posledice ruskih napadov na naš energetski sektor.

-

Ruska vojska je izvedla že več kot 1 000 napadov na ukrajinske energetske objekte, 900 usmerjenih napadov na infrastrukturo za prenos električne energije in več kot 220 napadov na proizvodne objekte.

-

Od popolnega vdora je Rusija zasedla skoraj 18 gigavatov energetskih zmogljivosti v Ukrajini. Kljub temu naši ljudje delajo vse, da bi ohranili luči prižgane. Vsakdo, ki dela v ukrajinskem energetskem sektorju, si zasluži našo najglobljo hvaležnost.

-

Glede zaščite: vloženi so bili izjemni napor. Podrobnosti bodo zaradi varnosti ostale nerazkrite. Zaprti dodatek k tej točki načrta odpornosti bo vseboval omejene informacije za zagotavljanje nadzora nad procesi. Cilj je jasen: z vsemi oblikami zaščite se moramo prilagoditi vztrajni grožnji ruskega terorja. Odgovornost za doseg tega je osebna in nedvoumna.

-

Do konca leta bodo pripravljene potni listi za energetsko odpornost za vse ukrajinske regije – prvič v Ukrajini. Ti potni listi bodo zagotovili osnovo za regije, da bodo kos energetskim izzivom. Leta 2025 bodo ti potni listi uvedeni in bodo obravnavali potrebe po proizvodnji električne in toplotne energije. To

vključuje decentralizacijo proizvodnje energije.

-

Upravljanje porabe energije je drugo kritično področje. Spodbujanje odgovorne rabe energije je obveza države. Pri energetske učinkovitosti ne gre za »nekoga drugega« – gre za vsakega izmed nas.

-

Ukrajina kot energetska središče: naš energetska potencial postavlja Ukrajino med ključne evropske geopolitične akterje. To je dolgoročna vizija za povojno obdobje, vendar je treba temelje začeti zdaj. Jedrska energija ostaja očitna prednostna naloga.

-

Zemeljski plin: Povečanje proizvodnje, povezovanje naše skladiščne infrastrukture z evropskimi praksami in vzdrževanje našega prenosnega sistema plina za domače potrebe. Nafta: Razširitev proizvodnje in ponovna vzpostavitev zmogljivosti rafiniranja – zahtevna, a dosegljiva naloga.

-

Podjetja skupine Naftogaz so znatno izboljšala svojo uspešnost. Posebno priznanje gre Ukrnafti, ki od nacionalizacije dosega najboljše rezultate doslej.

-

V letih 2023–2024 je Ukrnafta plačala 78 milijard UAH davkov in pristojbin, objavila čisti dobiček v višini 43 milijard UAH in dosledno prispeva dividende v državni proračun – tudi med vojno. Te številke razkrivajo obseg sredstev, ki so bila prej ukradena Ukrnafti v desetletjih neustreznega državnega nadzora.

-

Energetski del načrta odpornosti bo podrobno opredeljen s kombinacijo zaprtih in odprtih dodatkov, ki skupaj tvorijo jasen energetska načrt za Ukrajino v prihodnjih letih.

-

”Varnost” – Notranja varnost v Ukrajini. Varen javni prostor in zaščita zasebnega življenja sta temeljni potrebi. To usmeritev lahko razdelimo na tri dele: Ukrajina danes, Ukrajina po vojni ter Ukrajina trajnega in zanesljivega miru.

-

Med vojno so koraki za zagotavljanje notranje varnosti delno odprte informacije. To vključuje varnostno službo Ukrajine, ministrstvo za notranje zadeve in vse organe pregona. Njihovo trdo delo preprečuje sovražniku, da bi spodkopal življenje v Ukrajini.

-

Ministrstvo za notranje zadeve v sodelovanju z drugimi institucijami uvaja nov vsedržavni sistem: varna regija, varno mesto in varna skupnost. Cilj je zagotoviti ustrezno raven zaščite v javnih prostorih Ukrajine.

-

Glavna prednostna naloga: Varnost v izobraževalnih ustanovah, zlasti v šolah po vsej državi. Prisotnost policije v šolah – obvezna. Prisotnost policije v skupnostih – obvezna. Ljudje morajo videti in vedeti, kdo jim in njihovim otrokom zagotavlja varnost.

-

Varnostni del načrta odpornosti vključuje tudi podrobno delo na zatočiščih. Gre za posodobitev standardov, rekonstrukcijo in izgradnjo ustreznega števila novih zaklonišč.

-

Temeljni, a preprost projekt so okvirji detektorjev kovin na vhodih šol, drugih izobraževalnih ustanov in javnih zgradb po vsej Ukrajini. To je temelj varnostne kulture. Vladni uradniki, regionalne oblasti in lokalne vlade morajo predstaviti jasne časovne okvire za izvedbo tega projekta, da se zagotovi varnost Ukrajincev.

-

Glede povojnega obdobja: Ukrajina bo globalno tekmovala za ljudi, naložbe in splošno privlačnost. Notranja varnost mora postati konkurenčna prednost Ukrajine. Zagotoviti moramo, da onesnaženje s kopenskimi minami ne postane generacijsko vprašanje. Ukrajina potrebuje vodilno vlogo v tehnologijah in proizvodnji za razminiranje.

-

Čeprav želimo to vojno pravično končati, bomo ostali sosedje Rusije, tudi po najboljših scenarijih. Ukrajinci se ne smejo zanašati na spremembe znotraj Rusije. Dolgoročne nuje so krepitev ukrajinske državne meje, izobraževanje državljanov o civilni zaščiti in prvi pomoči ter uvedba sistema osnovnega vojaškega usposabljanja. Ne gre za strah, ampak za zaupanje in umirjenost.

-

»Skupnosti« – Odpornost naše celotne države mora biti zgrajena na največji učinkovitosti upravljanja v skupnostih. Ljudje morajo čutiti, da njihova skupnost obstaja zanje. Da bi to zagotovili, smo ustanovili posebno institucijo, ki pri državnih odločitvah upošteva interese vsake skupnosti – Kongres lokalnih in regionalnih oblasti.

-

Kongres zagotavlja, da se glas vsake skupnosti sliši v vseh državnih institucijah. Med vojno frontne skupnosti in tiste blizu ruske meje potrebujejo posebno podporo. Skupnosti, ki gostijo največje število razseljenih oseb, potrebujejo prilagojene rešitve za spodbujanje boljše integracije.

-

Volodymyr Zelensky / Володимир Зеленський @ZelenskyUa UA 4/4

Dohodkovne razlike med skupnostmi, ki jih poganjata selitev podjetij in bližina frontnih črt, zahtevajo posebna načela za interakcijo med državo in skupnostjo med vojno.

-

Obstaja tudi mednarodna komponenta skupnostnega dela, ki vztrajno narašča: sodelovanje s skupnostmi v partnerskih državah in s tistimi, ki so prevzele odgovornost za obnovo določenih ukrajinskih regij ali mest.

-

Ta partnerstva ali »pobrateni« odnosi se morajo povečati po številu in globini. Bolj smiselno kot bo sodelovanje – na primer med Dansko in Mikolajevom – močnejša bo postala Ukrajina kot celota. Naloga Ministrstva za zunanje zadeve in vlade je, da podpirata in usmerjata ta mednarodna prizadevanja na ravni skupnosti.

-

Sodelovanje med skupnostmi znotraj Ukrajine mora rasti tudi po načelu »z ramo ob rami«. Projekti, ki spodbujajo kohezijo v naši državi – kjer zadnje in sposobnejše skupnosti podpirajo tiste na fronti in pod ognjem – so ključnega pomena.

-

Izvedli smo na primer posebne podporne ukrepe za Harkov med stalnimi ruskimi napadi, da bi ohranili življenje v mestu, vključno s prilagojeno davčno politiko. Ta pristop se je izkazal za učinkovitega. Naročim razvoj podobnih pogojev za druga obmejna mesta, kot sta Sumy in Chernihiv – središča odpornosti v vzhodni Ukrajini.

-

Prav tako ne smemo pozabiti na naše skupnosti, ki so trenutno na začasno zasedenih ozemljih. Ukrajina potrebuje pripravljenost na vseh ravneh, da ponovno vzpostavi nadzor nad vsem svojim ozemljem ob pravem času in s pravimi ukrepi ter vrne ljudi nazaj. Za to Ukrajina potrebuje vso moč diplomacije.

-

Človeški kapital - gre za spoštovanje države do vsakega od naših milijonov ljudi. Ustvariti moramo vse pogoje, da se Ukrajinci – kjerkoli že so – resnično počutijo povezane s svojim narodom, delajo za Ukrajino, z Ukrajino in ohranijo močno čustveno vez z ukrajinsko državo in identiteto.

-

Biti Ukrajinec pomeni nikoli biti brezbrizen do Ukrajine. Te pogoje potrebujemo za vsakega državljana in vse, ki želijo svojo usodo vezati na Ukrajino.

-

Politika oživitve: obnova se ne sme osredotočati le na zgradbe ali objekte, ampak na ponovno vzpostavitev življenj in blaginje ljudi. Nacionalni standardi dostopnosti: Ne gre samo za fizično infrastrukturo, temveč za odstranjevanje ovir v družbi.

-

Ukrajinska politika digitalizacije zagotavlja vključenost, ki vsem državljanom omogoča enak dostop do državnih storitev in spodbuja enotnost. Pobude, kot sta »Diia« in »Mriia«, bodo skupaj z drugimi digitalnimi storitvami še naprej krepile to vizijo.

-

Izobraževanje: Potrebujemo transformacijski pristop k izobraževanju. Poleg svojih tradicionalnih funkcij mora izobraževanje pomagati obdržati milijone ukrajinskih otrok v tujini znotraj orbite ukrajinske kulture in identitete. Prihodnost naše države je močno odvisna od tega, kako dobro bomo dosegli ta cilj.

-

Posodobitev socialne politike: Zdravstveno varstvo se mora osredotočiti na reševanje življenj in podaljševanje pričakovane življenjske dobe Ukrajincev. Nujna je posebna politika v zvezi z otroki, ki vključuje ukrepe za podporo starševstvu, pomoč družinam in zagotavljanje odraščanja otrok v varnem in sodobnem družbenem okolju.

-

Partnerstvo med državo in Cerkvijo: Ob ohranjanju posvetne narave državnih institucij lahko razvijemo smiselna partnerstva z verskimi skupnostmi. Ukrajina ima svetovno pomemben model Sveta cerkva in verskih organizacij, ki spodbuja dialog med državo in vsemi verskimi skupnostmi.

-

To sodelovanje lahko okrepi duhovno neodvisnost in socialno delo Ukrajine. Seveda to ne vključuje moskovske cerkve. Obdobje tistih, ki blagoslavljujejo teror, je mimo.

-

Kakšne odločitve je mogoče zdaj objaviti za ohranitev ukrajinskega človeškega kapitala? Dvojno državljanstvo: Ukrajina mora priznati, da je globalna država, in to moč usmeriti v naš nacionalni interes.

-

Prenova diplomatske službe: To vključuje finančne, kadrovske in organizacijske reforme, ki jih trenutno pregleduje minister za zunanje zadeve. Do konca leta bomo imenovali nove veleposlanike s poudarkom na državah G7+ in zapolnili vsa prosta mesta.

-

Politika za Ukrajince v tujini: Ta prizadevanja bomo institucionalizirali z ustanovitvijo namenskega ministrstva za ukrajinsko enotnost, ki bo obravnavalo potrebe svetovne ukrajinske skupnosti. Do konca leta bomo predstavili kandidata za ministra.

-

Kritične so tudi konkretne rešitve. Letos smo uvedli brezplačno prehrano za vse ukrajinske otroke od 1. do 4. razreda. Vladi sem naročil, naj zagotovi, da bodo naslednje leto vsem ukrajinskim šolarjem zagotovljeni brezplačni obroki.

-

Kulturna suverenost načrta odpornosti bo razvita v sodelovanju z ukrajinsko kulturno skupnostjo. Pri pripravi idejnih izhodišč načrta smo izvedli vrsto srečanj z različnimi ukrajinskimi kulturniki.

-

Med enim srečanjem se je pojavil predlog, ki bi lahko oživil kulturno politiko v Ukrajini: široka kulturna koalicija. Redno bi združeval tiste z vizijo kulturne politike v Ukrajini, tiste, ki razumejo, katere odločitve lahko pomagajo, in, kar je najpomembnejše, tiste, ki so z izkušnjami dokazali njihovo učinkovitost.

-

Ta format bomo uveljavili in vključili skupna prizadevanja v kulturno politiko Ukrajine. Partnerstva so bistvenega pomena – tako znotraj Ukrajine kot na mednarodni ravni. Da bi to okrepili, bomo za Ukrajino začeli »kulturni

Ramstein«, podrobnosti pa bo predstavil minister Mykola Tochytskyi.

-

Ukrajina potrebuje koledar kulturnih dogodkov po vsem svetu za vse leto. To bo državi omogočilo, da sistematično podpira ukrajinske vsebine in kulturne izdelke po vsem svetu. Kulturna diplomacija mora dejavno promovirati ukrajinske pripovedi s kulturnimi in umetniškimi projekti v tujini.

-

Vzpostaviti je treba dolgoročne strokovne povezave in sodelovanje s kulturnimi ustanovami v partnerskih državah. Podpora za prevajanje ukrajinskih avtorjev v druge jezike in vključevanje ukrajinistike v svetovno akademsko sfero je ključnega pomena. Aktivno moramo spodbujati ustanavljanje oddelkov za ukrajinistiko na univerzah po vsem svetu.

-

Z jezikom kulture lahko dosežemo skupnosti in narode, ki morda niso dostopni s tradicionalno politiko ali informacijskimi kampanjami.

-

Razviti je treba sodobne kulturne prostore in infrastrukturo. To vključuje: prenavo in posodobitev kulturne infrastrukture, zaščito, obnovo in vračanje ukrajinske kulturne in zgodovinske dediščine, dokumentiranje zločinov proti kulturni dediščini in zagotavljanje odgovornosti. Ohraniti je treba obstoječe muzejske zbirke in razvijati sodobno umetnostno infrastrukturo.

-

Osredotočeno ustvarjanje ukrajinskih vsebin je bistvenega pomena. V vseh medijih in platformah moramo v celoti nadomestiti rusko vsebino z ukrajinskimi kulturnimi izdelki. Gre za vlaganje v kulturne produkte, prilagojene različnim družbenim skupinam in starostnim kategorijam, predvsem otrokom. Ne gre samo za odpornost - gre za varnost. Tudi v tem moramo nadigrati Rusijo.

-

Politika herojev – je morda moralno najpomembnejša točka načrta odpornosti. Vsi razumemo, kaj je treba storiti: prehod vojakov v veteranski status, zaposlovanje veteranov v javnih službah, podpora veteranom in njihovim družinam, polno vključevanje veteranov v družbo in gospodarstvo, izobraževanje veteranov in podpora otrokom naših bojevnikov, ustrezna rehabilitacija po počitku. poškodbe in ujetništvo, učinkovito komuniciranje z družinami padlih in pogrešanih vojakov ter zagotavljanje njihove polne podpore.

-

Ta prizadevanja morajo zagotavljati institucionalna jamstva, da bosta država in družba veteranom in njihovim družinam vedno stali ob strani. To je treba izvajati celovito in sistematično. Kaj je že narejenega?

-

Veteransko zdravje in rehabilitacija: rehabilitacijski oddelki in centri za duševno zdravje se ustanavljajo v vsaki bolnišnici grozda in supergrozda. Do leta 2025 mora ambulantna rehabilitacija obstajati v vsaki skupnosti z zdravstveno ustanovo. Od prihodnjega leta bodo družinski zdravniki prejeli doplačila za podpisane izjave z veterani.

-

Program veteranskih pomočnikov: pripravljala dela so končana. Podzakonski akti so bili sprejeti, proračunska sredstva so bila dodeljena. Leta 2025 bo za podporo veteranom usposobljenih in zaposlenih 11.000

strokovnjakov. Prostor za veterane: vsako okrožje v Ukrajini mora imeti namenski prostor za veterane. Prihodnje leto bo v skupnostih zgrajenih vsaj 80 novih veteranskih prostorov.

-

Ekonomska in socialna podpora veteranom: eno ključnih vprašanj je stanovanje. Kljub vsem izzivom je letos stanovanjsko pomoč prejelo skoraj 4500 veteranskih družin. Poleg tega je program v čast ukrajinskim junakom zagotovil stanovanja 274 družinam.

-

Izobraževalni programi: letos je v centrih za poklicno izobraževanje pridobilo nove kvalifikacije 2200 veteranov. Ti programi se bodo nadaljevali tudi prihodnje leto. S 1. januarjem bo nov program podpiral izobraževanje otrok veteranov.

-

Celoten načrt odpornosti za Ukrajino bo skupaj z vsemi njegovimi prilogami predstavljen in dostavljen decembra letos. Ključni cilj: resnična odpornost Ukrajine.

-

1000 dni vojne. 1000 dni odkar so Ukrajinci Putina brcnili v zobe. To vojno moramo končati – in končati jo pravično. Toda to moramo narediti na način, ki bo zagotovil, da se Putin, ne glede na to, kako brezzob je, nikoli več ne vrne v Ukrajino. Poskrbeti moramo za gotovo.